

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Број 1 / јануар 2017.

ПОРЕЗИ
РАЧУНОВОДСТВО
БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО
ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ
ЗАРАДЕ

САВЕТНИК

ИЗДАЈАМО:

НОВИ ИЗНОС МИНИМАЛНЕ ЗАРАДЕ У 2017. ГОДИНИ

ОБРАЧУН ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ
И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА НА 31. 12. 2016. ГОДИНЕ

ПРИПРЕМНЕ РАДЊЕ КОЈЕ ПРЕТХОДЕ САСТАВЉАЊУ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА
ПРЕМА ПРОПИСИМА БУЏЕТСКОГ РАЧУНОВОДСТВА

РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ МАЊКОВА, ВИШКОВА,
КАЛО, РАСТУР И ЛОМ ПО ГОДИШЊЕМ ПОПИСУ

НОВИ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ПРИХОДА ОД ИЗДАВАЊА НЕПОКРЕТНОСТИ
У ЗАКУП ИЛИ ПОДЗАКУП – ОД 1. ЈАНУАРА 2017. ГОДИНЕ

УТВРЂИВАЊЕ ВИСИНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД У НАДЗОРНИМ ОДБОРИМА
ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА – ПРЕМА НОВОЈ ОДЛУЦИ ВЛАДЕ

Кроз јединствен и оригиналан концепт, на више од 500 страна А4 формата, читаоцима разјашњава најважније институте из области зарада, плата и других примања, а поред тумачења прописа садржи и многобројне примере обрачуна.

Саветник је намењен правним и рачуноводственим службама у привредним друштвима, јавном сектору и образовним институцијама, предузетницима, рачуноводственим агенцијама, удружењима послодаваца, синдикатима, привредним коморама, адвокатима итд.

У првом делу Саветника обрађена је исплата зарада и других примања у привредним делатностима.

У другом делу дате су карактеристике и специфичности исплата плата и других примања која остварују државни службеници, намештеници и запослени у јавним службама, односно запослени чије се плате финансирају из средстава буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе као и из средстава обавезног социјалног осигурања.

САВЕТНИК ЗА ОБРАЧУН, ОПОРЕЗИВАЊЕ И ИСПЛАТУ ЗАРАДА, ПЛАТА И ДРУГИХ ПРИМАЊА

А У Т О Р
мр Жељко
Албанезе

За наручивање, као и за све детаљне информације, можете нас контактирати путем телефона: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или путем мејла: office@ingpro.rs

ЦЕНА:
5.000,00 динара (+ 10% ПДВ-а).

Тираж је ограничен.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

мр Жељко Албанезе

Сарадници:

мр Милица Бјелић

Љиљана Симић, дипл. ек.

Владимир Скенџић, дипл. ек.

мр Јован Чанак

мр Дејан Дабетић

Мирослава Минић, дипл. ек.

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

е-пошта: zeljko.albaneze@ingpro.rs

Поштовани њрејџлајници,

Наш досадашњи сепарат „Практикум за финансије и рачуноводство” прерастао је у самостално издање – „Пословни саветник”. Циљ нам остаје исти, осим што сада имамо више могућности и већу обавезу да месечно извештавамо о најактуелнијим питањима свакодневног пословања субјеката из привреде и јавног сектора. Дакле, на почетку сваког месеца можете очекивати практичне, кратке и инструктивне чланке из домена обрачуна зарада и плата, других личних примања, пореских прописа, финансија, књиговодства, царина и платног промета, а проширићемо се и на тумачења надлежних институција и најбитнију статистику.

Конкретно, у овом броју објављујемо битне новине које нас очекују применом од 1. јануара 2017. године, пре свега код пореских прописа, али и у обрачуна зарада и плата, непокретности и накнада члановима надзорних одбора у јавним предузећима. Ту су такође и актуелне теме у вези са изградом завршног рачуна у привреди и јавном сектору, као и неопходни детаљи у вези са одлуком о попису за 2016. годину.

У циљу избора што актуелнијих тема, оног што ће вам заиста користити и пружити помоћ у раду, молимо вас да нам сугеришете шта је то што би било потребно обрадити и појаснити. Ваше сугестије су нам веома драгоцене како бисмо заједно напредовали.

Желимо вам усјешну Нову јодину и срећне дожићне њразнике!

С поштовањем, Уредник издања

Жељко Албанезе

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате). Текстови достављени за објављивање се не враћају. Сви текстови који се објављују у Часопису подлежу редакцијско-техничкој обради, у складу са одговарајућим стандардима Часописа.

Часопис **ПОСЛОВНИ САВЕТНИК** отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и покуде.

Можете их упутити ауторима текстова или на имејл-адресу редакције часописа **ps@ingpro.rs**

Пратите нас: **www.propisi.net**

САДРЖАЈ

■ Усвојене су измене и допуне пореских прописа	4
■ Нови износ минималне зараде у 2017. години	7
■ Обрачун залиха недовршене производње и готових производа на 31. 12. 2016. године	10
■ Обезвређење вредности основних средстава и залиха на дан биланса	17
■ Укалкулисавање зарада и других примања запослених	22
■ Обрачун рачуноводствене амортизације	28
■ Тромесечни обрачун акциза за период од 1. 1. 2016. до 31. 12. 2016.	34
■ Припремне радње које претходе састављању финансијских извештаја за 2016. годину код корисника јавних средстава према прописима буџетског рачуноводства	41
■ Обрачун исправке вредности нефинансијске имовине код корисника буџетских средстава и код корисника средстава организација обавезног социјалног осигурања за 2016. годину	48
■ Рачуноводствено евидентирање мањкова, вишкова, кала, растура и лома по годишњем попису	50
■ Тромесечно извештавање јавних предузећа о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања за период јануар–децембар 2016. године	56
■ Састављање и достављање тромесечних периодичних извештаја о извршењу буџета, односно финансијских планова за период јануар–децембар 2016. године	62
■ Нови порески третман прихода од издавања непокретности у закуп или подзакуп – од 1. јануара 2017. године	66
■ Утврђивање висине накнаде за рад у надзорним одборима јавних предузећа – према новој одлуци владе	70

■ Издавање потврде о плаћеном порезу по одбитку за 2016. годину	74
■ Распоред радног времена у 2017. години	78
■ Остваривање права на пензију у 2017. години	84
■ Избегавање двоструког опорезивања ауторских накнада	87
■ Утврђивање и евидентирање корисника јавних средстава и отварање и укидање подрачуна	96
■ Календар пореских и других обавеза за јануар 2017. године	102
■ Нове основице за обрачун плата запослених у јавним службама	105
■ Подаци од значаја за рад пословних субјеката	106
■ Укратко... ..	110

УСВОЈЕНЕ СУ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПОРЕСКИХ ПРОПИСА

У „Службеном гласнику РС”, бр. 108/2017 од 29. 12. 2016. године, објављени су:

- **Закон о изменама и дојунама Закона о порезу на догађај вредности;**
- **Закон о изменама и дојунама Закона о акцизама; и**
- **Закон о изменама и дојунама Закона о пореском посредству и пореској администрацији.**

Наведени закони доносе одређене новине, при чему се неке примењују од 1. 1. 2017. а неке имају одложено примену, чак од 1. 1. 2018. године. Имајући у виду да је највећи број корисника овог часописа у систему ПДВ-а, у овом тексту укратко ћемо представити наважније измене и допуне Закона о ПДВ-у, а потом и друга два закона, с обзиром да је то и пропис који је битан за већину привредних субјеката.

Због тога што је овај број већ припремљен за штампу и немогућности да у овом тренутку детаљније излажемо о наведеним новинама, у наредном броју даћемо опширан коментар норми које то захтевају, са примерима за практичну примену истих.

1. ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ЗАКОНА О ПДВ-У

Најзначајније измене, утврђене **Законом о изменама и дојунама Закона о порезу на догађај вредности**, односе се на:

● **ИЗМЕНУ ЧЛАНА 12. Закона** – којом се **одређује место пореза на услуга**. Ова измена се **примењује од 1. априла 2017. године**, тако да је остављен одређени период за прилагођавање новинама с обзиром на комплексност проблематике и специфичности које прописује овај члан.

Измена овог члана је била неопходна због обавезе усаглашења са прописима ЕУ, **али се изменом суштински мења и правило за утврђивање места промета услуга**. У том смислу, утврђивање места промета услуга зависиће од тога коме је услуга пружена:

- **лицу које има статус пореског обвезника** – када је начелно место промета услуга место седишта, место пословне јединице, односно место пребивалишта **примаоца услуга**; или
- **лицу које нема статус пореског обвезника** – када је начелно место промета услуга место седишта, место пословне јединице, односно место пребивалишта **пружаоца услуга**.

Дакле, када је реч о општим правилима за одређивање места промета услуга, следи:

- **када се промет услуга врши пореском обвезнику, местом пореза на услуга сматра се место у којем прималац услуга има седиште или сталну пословну јединицу, ако се порез на услуга врши у сталној пословној јединици која се не налази у месту у којем прималац услуга има седиште, односно место у којем прималац услуга има пребивалиште или боравиште;** а
- **када се промет услуга врши лицу које није порески обвезник, местом пореза на услуга сматра се место у којем пружалац услуга има седиште или сталну пословну јединицу, ако се порез на услуга врши из сталне пословне јединице која се не налази у месту у којем пружалац услуга има седиште, односно место у којем пружалац услуга има пребивалиште или боравиште.**

Подсећамо да је према постојећем решењу у Закону о ПДВ-у опште правило да се место промета одређује према месту седишта, месту пословне јединице, односно пребивалишта пружаоца услуга, независно од тога да ли се услуге пружају пореским обвезницима или лицима која то нису, али од овог општег правила постоје одређени изузеци.

Новим решењима у члану 12. усаглашавамо се са ЕУ и у делу одређивања места промета услуга, укључив и посебно уређивање института пореског обвезника за сврху примене правила која се односе на одређивање места промета услуга.

Али, пошто ће се ова измена примењивати од 1. априла 2017. године, у наредном броју ће бити објављени детаљни коментари који ће вас упутити на правилну примену овог члана.

● **ИЗМЕНУ ЧЛАНА 23. Закона** – којом се уводи **нижа стопа ПДВ-а од 10% и за опорезивање ДРВЕНИХ БРИКЕТА, ПЕЛЕТА и других сличних добара од дрвне биомасе** (до сада је само огревно дрво опорезовано по нижој стопи) – која би требало да се примењује од 1. 1. 2017. године.

То подразумева обавезу продаваца на мало да у фискалним касама од 1. јануара измене стопу ПДВ-а (са 20% на 10%). У случају да то не спроведу и остваре промет са стопом од 20%, биће у обавези да тако обрачунат ПДВ и плате.

НОВИ ИЗНОС МИНИМАЛНЕ ЗАРАДЕ У 2017. ГОДИНИ

На основу члана 112. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014) Влада Републике Србије је донела **ОДЛУКУ о висини минималне цене рада за период јануар–децембар 2017. године** (у даљем тексту: Одлука). Према Одлуци, **минимална цена рада, без пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, за период јануар–децембар 2017. године износи 130,00 динара (нето) по радном часу.**

Одлука је објављена у „Сл. гласнику РС”, бр. 77/2016 од 14. септембра 2016. године.

Висина минималне зараде по месецима у 2017. години

Према члану 111. став 2. Закона о раду, **минимална зарада** се добија множењем часова рада у конкретном месецу са минималном ценом рада и додавањем припадајућих пореза и доприноса.

Чињеница да је минимална цена рада утврђена по часу рада значи да ће укупан месечни износ минималне зараде варирати у зависности од броја часова рада у сваком месецу. С обзиром да је Законом утврђена 40-часовна радна недеља, број часова рада и износ месечне нето минималне зараде у периоду јануар–децембар 2017. су следећи:

Минимална „нето” зарада у 2017. години

Месец	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец
1	2	3	4
Јануар	176	130	22.880
Фебруар	160	130	20.800
Март	184	130	23.920
Април	160	130	20.800
Мај	184	130	23.920
Јун	176	130	22.880
Јул	168	130	21.840
Август	184	130	23.920
Септембар	168	130	21.840
Октобар	176	130	22.880
Новембар	176	130	22.880
Децембар	168	130	21.840

У овом случају, број часова рада је израчунат на основу броја календарских дана без субота и недеља и множењем радних дана са осам. У претходној табели нису дати износи „брuto минималне зараде” зато што су послодавци који исплаћују минималну зараду обавезни да запосленима који примају ову зараду исплате и увећање за „минули рад”, топли оброк и регрес, као и друга увећања која запослени оствари у току месеца (ноћни рад, рад на празник, прековремени рад и сл.).

Наведени пун месечни износ нето минималне зараде (колона 4 претходне табеле) припада запосленом за пуно радно време проведено на раду и остварени стандардни учинак (члан 111. став 1. Закона). Ако запослени у одређеном месецу није остварио пун фонд часова рада (засновао радни однос или му је престао радни однос у том месецу), припада му минимална зарада само за остварене часове рада.

Пример обрачуна минималне зараде за месец децембар 2016. године

Ако у месецу јануару 2017. године исплаћује минималну зараду за децембар 2016. године, послодавац ће исплатити важећу минималну цену рада по часу у висини 130,00 динара и обрачунати број часова за месец за који врши исплату – дакле, за децембар. Исто тако, ако у јануару 2017. године исплаћује минималну зараду за новембар 2016. године, или за било који претходни месец, послодавац ће исплатити последњу усвојену минималну цену рада у висини 130,00 динара и обрачунати број часова за месец за који врши исплату.

ОБРАЧУН ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА НА 31. 12. 2016. ГОДИНЕ

Књиговодство и обрачун трошкова треба у вези са трошковима да пружи одговоре на питања шта се и колико троши, где и у вези са чим настају ти трошкови. Да би пружили одговоре на та питања, финансијско књиговодство и обрачун трошкова и учинака (класа 9) врше обухват трошкова, њихово сортирање и систематизовање по разним основама.

ОБРАЧУН ЗАЛИХА ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА

Залихе готових производа се на дан биланса вреднују по цени коштања или нето продајној вредности, у зависности која је нижа.

Цена коштања подразумева збир свих трошкова који су неопходни да би се одређени производ довео на локацију и у стање у којем је спреман за продају.

Трошкови који се укључују у цену коштања су:

- трошкови директног материјала;
- трошкови директног рада;
- општи трошкови производње (фиксни и варијабилни) као што су: трошкови амортизације, трошкови електричне енергије, трошкови осветљења, трошкови интерног транспорта и сл.

Примери трошкова који **се не укључују у цене коштања залиха и признају се као расход периода у ком су настали:**

- неубичајено високи износи утрошеног материјала, рада и други производни трошкови;
- трошкови складиштења, осим ако су ти трошкови неопходни у производном процесу пре следеће фазе производње;
- општи административни трошкови који не доприносе довођењу залиха на садашњу локацију и у садашње стање; и
- трошкови продаје.

У пракси су прихваћени методи обрачуна трошкова на основу којих се утврђује цена коштања:

1. Обрачун по стварној цени коштања:
 - по радном налогу у појединачној и серијској производњи,
 - у масовној производњи.
2. Обрачун по планској цени коштања.

Обрачун трошкова производње по стварној цени коштања

Обрачун трошкова по стварној цени коштања подразумева да се у цену коштања укључују стварни трошкови, односно стварни директни трошкови који се у процесу производње директно везују за носиоце и места трошкова, и индиректни трошкови који се према кључу везују за места трошкова и преносе по обрачуну на носиоце трошкова. У погонском књиговодству је потребно спровести адекватна књижења у оквиру групе **95 – Носиоци трошкова**, односно књижења индиректних трошкова на места трошкова на рачунима група **92 – Рачуни места трошкова набавке, техничке управе и помоћних делатности, 93 – Рачуни главних производних места трошкова, и 94 – Рачуни места трошкова управе, продаје и сличних активности**. Како би се извршило прецизно преношење директних и индиректних стварних трошкова на поједине производе који улазе у цену коштања, неопходно је сачинити **нормативе утрошака** за оне трошкове који се према кључу везују за носиоце (производе) у зависности од вида производње.

У случају да се на време могу обезбедити рачуноводствене исправе о количини, стварној цени и утрошцима, обрачун трошкова производње по стварној цени коштања може да се примени код свих видова производње (масовна, појединачна, серијска, по радним налозима).

Евидентирање директних и индиректних трошкова на носиоце трошкова се углавном одвија у серијској и појединачној производњи, док се у производњи по радним налозима сви трошкови одмах везују за носиоце, односно за производе.

ОБЕЗВРЕЂЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА И ЗАЛИХА НА ДАН БИЛАНСА

Реално исказивање вредности имовине у пословним књигама има велики значај за поузданост финансијских извештаја. Из тог разлога се вредновање имовине у финансијским извештајима врши уз примену принципа опрезности. Рачуноводствени прописи и МРС и МСФИ имају за циљ да се вредност имовине у пословним књигама искаже реално, односно да вредност имовине не буде прецењена, што се постиже обезвређењем.

Неколико МРС/МСФИ регулише питање умањења вредности имовине, али због значаја коју има умањење вредности имовине, донесен је посебан Међународни рачуноводствени стандард – МРС 36 Умањење вредности имовине („Сл. гласник РС”, бр. 35/2014 – даље: МРС 36).

Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица („Сл. гласник РС”, бр. 117/2013), као и Правилник о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014), прописују обавезу умањења вредности имовине ако се за то испуне одређени услови. Имајући у виду да се ти услови подударају са одредбама из МРС 36, значи да друштва која примењују МСФИ за МСП и Правилник за микро и друга правна лица, користе исти поступак за умањење вредности имовине као и правна лица која примењују МРС/МСФИ.

У наставку овог коментара биће речи о обезвређењу основних средстава, односно некретнина, постројења и опреме, и залиха као двема најзначајнијим категоријама имовине у финансијским извештајима друштва.

Захтеви за обезвређење из МРС 36

МРС 36 прописује поступак који друштво примењује ради обезбеђења – да се имовина не евидентира по вредности која је већа од надокнадивог износа.

Губитак због умањења вредности настаје када књиговодствена вредност средства превазилази надокнадиви износ. Ако, и само ако је надокнадиви износ средства мањи од његове књиговодствене вредности, друштво треба да смањи књиговодствену вредност на надокнадиви износ.

Надокнадива вредност представља фер вредност умањену за трошкове продаје или употребну вредност средства, у зависности од тога која је од ове две вредности већа.

Фер вредност умањена за трошкове продаје је износ који се може добити продајом неког средства или јединице која генерише готовину у независној трансакцији између упознатих, вољних страна, умањен за трошкове отуђења.

Употребну вредност чини садашња вредност процењених будућих нето новчаних токова, који се очекују од континуираног коришћења средства и од његове продаје на крају корисног века трајања.

Није увек неопходно да се утврђује и фер вредност умањена за трошкове отуђења средства и његова употребна вредност. Ако било који од ова два износа премашује књиговодствену вредност, вредност средства није умањена те није неопходно вршити процену другог износа.

Када се процењује има ли било каквих назнака да је дошло до умањења вредности неког средства, најмање што друштво треба да узме у обзир су следеће назнаке:

1. Екстерни извори информација

(а) Постоје уочљиве назнаке о значајном паду тржишне вредности средства у току периода, много већи него што би се то очекивало, као резултат протока времена или уобичајене употребе.

(б) Значајне промене са негативним дејством на друштво настале у току периода, или ће настати у блиској будућности, у технолошком, тржишном, економском или законском окружењу у коме друштво послује, или на тржишту коме је дато средство намењено.

2. Интерни извори информација

(е) Постоје расположиви докази о застарелости или физичком оштећењу средства.

УКАЛКУЛИСАВАЊЕ ЗАРАДА И ДРУГИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ

Привредна друштва на дан састављања финансијских извештаја у својим пословним књигама треба да имају укалкулисане односно обрачунате све зараде запослених, укључујући и друга примања која се односе на обрачунски период до 31. децембра, независно када ће иста бити исплаћена.

Зарада и друга примања запослених

- У складу са Законом о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005... и 75/2014) зараду запосленог чини:
- зарада за обављени рад и време проведено на раду;
 - зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси, стимулације и сл.); и
 - друга примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду.

Све исплате које послодавац изврши запосленима по основу бонуса, награда, стимулација, тринаесте плате и сл., представљају део зараде запосленог која се укључује у зараду која се исплаћује у истом месецу, и на коју се обрачунавају и плаћају порез и доприноси на зараду.

Друга примања која ипак имају карактер зараде су:

- накнада за исхрану у току рада – „топли оброк” (члан 118. тачка 5) Закона о раду);
- регрес за коришћење годишњег одмора (члан 118. тачка 6) Закона о раду);
- теренски додатак – ако је предвиђен општим актом или уговором о раду;
- додатак за одвојени живот – ако је предвиђен одговарајућим актом;
- давања запосленима за 8. март, Божић, Нову годину и др.;
- поклони деци до 15 година старости за Божић и Нову годину изнад неопорезивог износа; и
- друга примања која послодавац даје запосленом у смислу члана 120. тачка 4) овог закона.

Друга примања запослених која немају карактер зараде су:

- **учешће запослених у добити;**
- **накнаде трошкова запосленима (члан 118. тачке 1–4) Закона о раду):** 1) за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз; 2) за време проведено на службеном путу у земљи; 3) за време проведено на службеном путу у иностранству; 4) за смештај и исхрану за рад и боравак на терену, ако послодавац није запосленом обезбедио смештај и исхрану без накнаде;
- **примања из члана 119. Закона о раду** (отпремнина при одласку у пензију; накнада трошкова погребних услуга у случају смрти члана уже породице, а члановима уже породице у случају смрти запосленог; накнада штете због повреде на раду или професионалног обољења; давања запосленима (поводом 8. марта, Нове године, до неопорезивог износа);
- **примања из члана 120. тачка 1)** (јубиларна награда и солидарна помоћ).

Рачуноводствени прописи у вези са примањима запосленог

Међународним рачуноводственим стандардом – МРС 19 Примања запослених („Сл. гласник РС”, бр. 35/2014 – даље: МРС 19), и Одељком 28 Међународног стандарда финансијског извештавања за мале и средње ентитете („Сл. гласник РС”, бр. 117/2013 даље: МСФИ за МСП) уређено је рачуноводствено обухватање примања запослених од стране послодавца.

Према МРС 19 и МСФИ за МСП, **сва примања запослених признају се као расход у финансијским извештајима у периоду у којем је друштво трошило економске користи настале из услуга које је запослени пружио у замену за примања.**

У складу са МРС 19 и МСФИ за МСП, примања запослених могу бити:

- краткорочна примања запослених (зараде, бонуси, учешћа у добити ако доспевају у року од дваест месеци након завршетка годишњег извештајног периода у коме су запослени пружали релевантне услуге);
- остала дугорочна примања запослених (нпр. јубиларне награде, дугорочна плаћена одсуства као што су радна одсуства или одсуства због усавршавања), ако се очекује да не доспевају у року од

ОБРАЧУН РАЧУНОВОДСТВЕНЕ АМОРТИЗАЦИЈЕ

Амортизација је вредносно трошење основних средстава, односно новчани износ који се у току века трајања основних средстава обрачунава и издваја за надокнаду и репродукцију (обнављање) основних средстава. Амортизација представља износ отписане вредности основног средства који је обрачунат за одређени обрачунски период, и који се књижи на терет расхода обрачунског периода. Износ амортизације укалкулисан је у продајну цену готових производа или услуга.

Основна средствица обухватају материјалну и нематеријалну имовину правних лица која је прибављена са циљем успешног обављања пословних активности у дужем временском периоду. У току века употребе не мењају свој физички облик и постепено се троше (вредносно) тако што део своје вредности преносе на готове производе или услуге.

Приликом израде завршног рачуна за 2016. годину, обавезу да врше обрачун амортизације имају сва правна лица и предузетници који финансијске извештаје састављају у складу са Законом о рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 62/2013, у даљем тексту: Закон). Обавезу обрачуна амортизације имају како правна лица и предузетници који при вођењу пословних књига и састављању финансијских извештаја обавезно примењују међународне стандарде финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), тако и правна лица и предузетници који у складу са својом одлуком не примењују МСФИ, већ признавање, мерење и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, врше на начин који је прописан посебним подзаконским актом.

Осим из одредби Закона, обавеза обрачуна амортизације произлази и из:

1) Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извештавања (МРС/МСФИ);

2) Међународних стандарда финансијског извештавања (ИФРС) за мале и средње ентитете („Сл. гласник РС”, бр. 117/2013 – у даљем тексту: МСФИ за МСП);

3) Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014, у даљем тексту: Правилник за микро и друга правна лица).

Како би обрачун амортизације био извршен исправно, потребно је да сваки послодавац својим општим актом – рачуноводственим политикама – уреди следећа питања:

- стална средства која подлежу обрачуну амортизације и почетак обрачуна амортизације;
- начин утврђивања основице за свако средство, водећи рачуна о њиховој преосталој вредности;
- корисни век трајања средства, односно утврђивање стопе амортизације;
- утврђивање методе обрачуна амортизације;
- начин преиспитивања корисног века трајања и примењених метода на дан биланса.

Начини обрачуна рачуноводствене амортизације

Коришћена метода обрачуна амортизације треба да одражава трошење средстава. Зато се рачуноводственим политикама треба одредити за методу која ће најверније одражавати очекивану динамику трошења и економску корист од наведеног средства. Правно лице може да примењује различите методе за различита средства. **У случају промене методе обрачуна амортизације, не треба да се врши ретроактивно усклађивање раније обрачунате амортизације.** Нова метода обрачуна амортизације примењује се од године у којој је извршена промена.

Обрачун амортизације може се класификовати кроз следеће методе:

- временска метода,
- функционална метода.

1. Временске методе засноване су на веку трајања основних средстава, а познате су:

- метода пропорционалног отписа,
- метода дегресивног отписа, и
- метода прогресивног отписа.

ТРОМЕСЕЧНИ ОБРАЧУН АКЦИЗА ЗА ПЕРИОД

од 1. 1. 2016. до 31. 12. 2016.

Обвезници акцизе дужни су да у складу са чланом 24. Закона о акцизама („Сл. гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 – др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – др. закон, 55/15 и 103/15) саставе и поднесу четврти тромесечни обрачун акцизе за 2016. годину. Овај обрачун **састављају за период од 1. јануара до 31. децембра 2016. године, а достављају га надлежном пореском ордану најкасније до 20. јануара 2017. године.**

Правилно састављање овог обрачуна подразумева правилну примену стопа акциза за све акцизне производе, које су се примењивале од 1. 1. до 31. 12. 2016. године, што значи да се обрачун саставља на основу стопа акциза које су прописане Законом, односно које су усклађене, па подсећамо да се за овај обрачун морају имати у виду:

1) Закон о изменама и дојунама Закона о акцизама („Сл. гласник РС”, бр. 103/15) који је у примени од 1. 1. 2016. године, а којим је, што је важно и за овај обрачун као и за претходне:

– **измењен износ акциза на безоловни бензин, гасна уља и шечни нафтни гас;**

– **уведена акциза на нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише 15% вол алкохола;**

– **прописано да се у основицу за обрачун акцизе на електричну енергију укључују и прошироки који не зависе од проширене електричне енергије, као и накнада за подстицај влашћених произвођача електричне енергије;**

– **продужен рок (до 31. 12. 2016) до када се не плаћа акциза на:**

1) шечни нафтни гас (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00) и остале деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон десублимације до 380°C (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 11 00, 2710 12 15 00, 2710 12 21 00, 2710 12 25 00, 2710 12 90 00, 2710 19 11 00, 2710 19 15 00, 2710 19 29 00, 2710 19 31 00, 2710 19 35 00, 2710 19 99 00, 2710 20 90 19 и 2710 20 90 99), који се користе као сировина и енергенти у процесима фракционе десублимације ради даље полимеризације, парној крековања и екстракције бутилена, као и на производе који се добијају из процеса фракционе десублимације ради даље полимеризације, парној крековања, екстракције бутилена и производње МТБЕ (Метил Терцијални Бутил Етар);

2) шечни нафтни гас и шо за лаке уљечене уљоводонике из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2711 19 00 00, у случају када се као сировине користе у производњи шечној нафтној гаса и примарној бензина у процесима сејарације.

Такође је у члану 16. овог закона прописано да ће се **прво усклађивање динарских износа акцизе на алкохолна пића извршити у јануару 2017. године, индексом потрошачких цена у 2016. години**, као и да даном почетка примене овог закона престају да важе Усклађени динарски износи акциза из члана 9. став 1. тачка 7) алинеја трећа, члана 9. став 5, чл. 12, 12а, 14, члана 40а став 1. тачка 5) и члана 40г Закона о акцизама, годишњим индексом потрошачких цена у 2014. години („Службени гласник РС”, број 4/15), у делу који се односи на износе акциза на алкохолна пића, укључујући и пиво, као и у делу који се односи на динарске износе до којих се умањује плаћена акциза на деривате нафте, и то за гасна уља која се користе као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз лица и ствари, односно за грејање и на течни нафтни гас који се користи као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз лица и ствари, односно за грејање.

Ово практично значи да се од 1. јануара 2016. године на наведене акцизне производе примењују износи акцизе прописани овим законом.

Чланом 17. поменутог закона прописано је да ће се прво наредно усклађивање динарских износа акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. тач. 1), 4), 6) и 7), као и динарских износа до којих се умањује плаћена акциза на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 5. тачка 1) подтач. (5) и (6), тачка 2), тачка 3) подтачка (3), тач. 4), 5) и 6) Закона о акцизама („Сл. гласник РС”, бр. 22/01, 73/01, 80/02, 80/02 – др. закон, 43/03, 72/03, 43/04, 55/04, 135/04, 46/05, 101/05 – др. закон, 61/07, 5/09, 31/09, 101/10, 43/11, 101/11, 93/12, 119/12, 47/13, 68/14 – др.

ПРИПРЕМНЕ РАДЊЕ КОЈЕ ПРЕТХОДЕ САСТАВЉАЊУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2016. ГОДИНУ КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА ПРЕМА ПРОПИСИМА БУЏЕТСКОГ РАЧУНОВОДСТВА

У вези са припремом финансијских извештаја као радњама које претходе састављању финансијских извештаја, потребно је подузети читав низ активности у вези са пословним догађајима који се морају рачуноводствено верификовати. У те припремне радње, које претходе састављању финансијских извештаја, убрајамо следеће:

- 1) детаљна провера свих прокњижених ставки које се односе на пословне промене у 2016. години, те да ли су исте евидентирани на одговарајућим субаналитичким контима у складу са Правилником о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, број 16/2016 и 49/2016 – у даљем тексту: Правилник о Контном плану за буџетски систем);
- 2) усаглашавање примљених и утрошених буџетских средстава (административни и други трансфери између директних и индиректних корисника);
- 3) усклађивање стања главне књиге са помоћним књигама;
- 4) усаглашавање финансијских пласмана, потраживања и обавеза;
- 5) спровођење извршеног пописа, односно свођење књиговодственог стања имовине и обавеза према стању у пописним листама за 2016. годину, и књижење инвентурних разлика;
- 6) провера међусобне повезаности конта класе 200000 – *Обавезе* и класе 400000 – *Текући расходи*;
- 7) провера књижења датих и примљених аванса у вези са продајом и набавком добара, извршењем услуга и извођењем грађевинских радова;
- 8) провера књижења набавке нефинансијске имовине и извора из којих је вршено финансирање те набавке;
- 9) провера обрачуна исправке вредности нефинансијске имовине у сталним средствима на терет капитала и исправности књижења;
- 10) провера евиденције о ПДВ-у;
- 11) провера прокњижених књиговодствених промена са посебним освртом на обавезу исказивања ПДВ-а на одговарајућим контима за кориснике јавних средстава;
- 12) провера књижења трошкова и учинака код обвезника који се баве производњом;
- 13) провера свих радњи у вези са књижењима која проистичу из примене члана 4. Правилника о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС”, број 18/2015 у даљем тексту: Правилник о финансијским извештајима);
- 14) провера обавезе састављања, попуњавања и подношења СВС обрасца (Спецификација враћених средстава) у вези са враћеним буџетским средствима;
- 15) састављање закључног листа.

Као што се види из претходног, постоји читав низ активности које у фази припремних радњи претходе изради финансијских извештаја. Није нам намера да о свакој активности посебно коментаришемо, мада смо неке од тих активности коментарисали у децембарском броју **Практикума**, бр. 51/2016. То су следећи написи:

- попис имовине и обавеза за 2016. годину код корисника јавних средстава који своје пословне књиге воде према Правилнику о Контном плану за буџетски систем;
- специфичности пописа имовине и обавеза у установама образовања за 2016. годину;
- обавеза преноса неутрошених буџетских средстава на рачун извршења буџета Републике Србије до краја буџетске 2016. године;
- утврђивање сразмерног пореског одбитка и његове исправке вредности у последњем пореском периоду календарске 2016. године.

У овом броју **Пословног саветника** су обрађене још неке теме које се односе на припрему за израду финансијских извештаја за 2016. годину. То су:

ОБРАЧУН ИСПРАВКЕ ВРЕДНОСТИ НЕФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОД КОРИСНИКА БУЏЕТСКИХ СРЕДСТАВА И КОД КОРИСНИКА СРЕДСТАВА ОРГАНИЗАЦИЈА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА ЗА 2016. ГОДИНУ

На основу члана 14. став 1. тачка 3) Уредбе о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 и 12/2006) прописано је да директни и индиректни корисници буџетских средстава (у даљем тексту: КБС) воде помоћну књигу основних средстава, која обезбеђује детаљне податке о свим основним средствима. Спровођење поступка обрачуна и књижења исправке вредности нефинансијске имовине, односно амортизације те имовине дефинисано је кроз више прописа:

– *Правилником о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стојама амортизације* („Сл. лист СРЈ”, бр. 17/1997 и 24/2000 – у даљем тексту: Правилник о номенклатури са стојама амортизације);

– *Инструкцијом о попису имовине и обавеза и обрачун амортизације, коју је 4. 12. 2006. године објавило Министарство финансија;*

– *Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину* („Сл. гласник РС”, бр. 103/2015, у даљем тексту: Закон о буџету).

Сходно члану 21. Закона о буџету, прописано је да директни и индиректни корисници буџетских средстава у 2016. години обрачунату исправку вредности нефинансијске имовине исказују на терет капитала, односно не исказују расход амортизације и употребу средстава за рад. Изнето подразумева да, према Закону о буџету, директни и индиректни корисници буџетских средстава на свим нивоима (Републике, аутономне покрајине и локалне власти) врше обрачун исправке вредности нефинансијске имовине на терет капитала у 2016. години.

Но, постоје ли случајеви да ли се одредба члана 21. Закона о буџету, у вези са обрачуном исправке вредности нефинансијске имовине на терет капитала, односи и на кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање?

Наше је мишљење да се поменута одредба такође односи и на кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање. Ово истичемо због тога што су неке организације за обавезно социјално осигурање у свом финансијском плану за 2015. годину имале другачије регулисан начин обрачуна исправке вредности нефинансијске имовине него што је то било предвиђено Законом о буџету Републике Србије за 2015. годину. На пример, Финансијски план Републичког фонда за здравствено осигурање за 2015. годину, који је објављен у „Сл. гласнику РС” бр. 143/2014 након доношења Одлуке о давању сагласности на Финансијски план Републичког фонда за здравствено осигурање за 2015. годину („Сл. гласник РС”, бр. 142/2014), у посебном делу (члан 3. Плана) предвидео је у расходима и издацима по изворима финансирања и текући расход на економској класификацији 430000 – Амортизација и употреба средстава за рад у износу од 373.950 хиљада динара, који је у целости требало да буде финансиран из сопствених прихода. То значи да индиректни корисници средстава Републичког фонда за здравствено осигурање нису обрачунавали у целости исправку вредности нефинансијске имовине на терет капитала, већ је један део те исправке вредности нефинансијске имовине ишао на терет текућих расхода (430000), сразмерно учешћу сопствених прихода у укупним приходима. За 2016. годину у Финансијском плану Републичког фонда за здравствено осигурање за 2016. годину („Сл. гласник Републике Србије”, бр. 104/2015), сходно члану 3. тог плана, није предвиђено да се исправка вредности нефинансијске имовине једним делом врши на терет текућих расхода 430000 – Амортизација и употреба средстава за рад, па сходно томе сматрамо да се целокупна исправка вредности нефинансијске имовине, како за кориснике буџетских средстава тако и за кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање, врши на терет капитала.

Обрачун и књиговодствено евидентирање исправке вредности нефинансијске имовине на терет капитала врши се на основу података: конто и назив средства, основица за обрачун исправке вредности, годишња стопа амортизације из Правилника о номенклатури са стојама амортизације и обрачуната укупна исправка вредности за свако основно средство.

РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ МАЊКОВА, ВИШКОВА, КАЛА, РАСТУРА И ЛОМА ПО ГОДИШЊЕМ ПОПИСУ

У складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013,137/2014) надлежни орган правног лица, односно предузетник разматра извештај о извршеном попису и доноси одлуку о усвајању извештаја о извршеном попису и књижењу утврђених разлика по попису, пре израде финансијских извештаја.

Предмет овог коментара је књижење резултата годишњег редовног пописа вишкова и мањкова, као и рачуноводствено евидентирање расхода по попису.

1. Рачуноводствено евидентирање мањка добара

Мањкови добара који се утврде пописом могу се односити на основна средства и залихе (резервне делове, инвентар, ауто-гуме, амбалажу и други материјал, затим на робу, готове производе и недо-вршену производњу). Мањак добара може настати као последица замене добара, крађе, више силе, неадекватне испоруке добара, односно, по основу више испоручених добара у односу на фактури-сану количину купцима итд.

Мањак утврђен пописом може се покрити на терет правног лица, на терет одговорног лица или на терет осигурања ако је имовина била осигурана.

Полазећи од начина покривања, рачуноводствено евидентирање мањкова у складу са Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – даље: Правилник), врши се на следећим рачунима:

- **на рачуну 574 – Мањкови** – исказују се мањкови средстава који се утврде на основу редовног или ванредног пописа, осим мањкова учинака који се исказују у оквиру класе 9. На овом рачуну се **књижи мањак на основу одлуке надлежног органа, који пада на терет друштва**. Износ мањка заједно са обрачунатим порезима (ПДВ-ом и акцизом ако се обрачунава) пада на терет трошкова пословања, односно на терет рачуна 574;

- **на рачуну 221 – Потраживања од запослених** – између осталог се исказују мањкови који се **накнађују од запослених**. Уколико утврђени мањак по одлуци надлежног органа пада на терет одговорних лица односно запослених, мањак се заједно са обрачунатим порезима књижи задужењем рачуна Потраживања запослених;

- **на рачуну 228 – Остала краткорочна потраживања** – евидентира се потраживање од осигуравајућег друштва у случају да је имовина за коју је утврђен мањак била осигурана.

2. Рачуноводствено евидентирање вишкова добара

Вишкови добара се могу утврдити на рачунима основних средстава, залихама и другим средствима. Вишак може да буде последица замене артикала (што код једног добра производи мањак а код другог вишак), затим последица неадекватног отпремања робе и производа при стављању у промет, више испоручених добара при набавци од добављача у односу на фактурисане количине, нетачно евидентирањем утрошка материјала, итд.

У складу са Правилником **рачуноводствено евидентирање вишкова**, који се утврђују на основу редовног или ванредног пописа, осим вишкова учинака, **књижи се на рачуну 674 – Вишкови**.

3. Рачуноводствено евидентирање обавезе за ПДВ на утврђени мањак

Предмет опорезивања ПДВ-ом је, према Закону о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС”, бр. 84/2004, 86/2004 – испр., 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014 – усклађени дин. изн., 68/2014 – др. закон, 142/2014, 5/2015 – усклађени дин. изн., 83/2015 и 5/2016 – усклађени дин. изн. – даље: Закон о ПДВ-у) и члану 2. Правилника о утврђивању шта се сматра узимањем и употребом добара, другим прометом добара и пружањем услуга без накнаде, и о утврђивању уобичајених количина пословних узорака, рекламних материјала и других поклона мање вредности („Сл. гласник РС”, бр. 118/2012), **мањак добара, осим мањка који се може правдати вишом силом или на други**

ТРОМЕСЕЧНО ИЗВЕШТАВАЊЕ ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА О РЕАЛИЗАЦИЈИ ГОДИШЊЕГ ОДНОСНО ТРОГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР–ДЕЦЕМБАР 2016. ГОДИНЕ

Уводне напомене

Тромесечно извештавање јавних предузећа засновано је на примени одредби новог **Закона о јавним предузећима** („Сл. гласник РС”, број 15/2016 – у даљем тексту: Закон), који је ступио на снагу 2. марта 2016. године. С обзиром на то да је овде реч о тромесечном извештавању јавних предузећа о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања, сходно члану 63. Закона о ЈП, тромесечни извештаји о пословању јавних предузећа достављају се надлежном органу оснивача јавног предузећа **у року од 30 дана од дана истека тромесечја**. У последњем ставу поменутог члана је прописано да министар надлежан за послове привреде (у даљем тексту: министар) прописује обрасце извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања. Тако је министар донео **Правилник о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања (у даљем тексту: Правилник)**, који је објављен у „Службеном гласнику РС”, др. 36/2016, а ступио је на снагу 9. 4. 2016. године.

Према **члану 1.** Правилника, прописани су обрасци тромесечних извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања за:

1. Јавна предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: јавно предузеће);
2. Друштва капитала из члана 3. став 2. тач. 1) и 2) Закона – друштво капитала чији је једини власник јавно предузеће;
3. Зависна друштва из члана 3. став 2. тач. 2) Закона – друштво капитала чији је једини власник Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, као и зависно друштво чији је једини власник то друштво капитала.

Одредбе Правилника примењују се и на привредна друштва од стратешког значаја за Републику Србију, у којима је Република Србија директно или индиректно контролни члан друштва.

Према **члану 2.** Правилника, прописани обрасци тромесечних извештаја о реализацији годишњег, односно трогодишњег програма пословања су:

- 1) Образац 1 – Биланс успеха;
- 2) Образац 1А – Биланс стања;
- 3) Образац 1Б – Извештај о токовима готовине;
- 4) Образац 2 – Трошкови запослених;
- 5) Образац 3 – Динамика запослених;
- 6) Образац 4 – Кретање цена производа и услуга;
- 7) Образац 5 – Субвенције и остали приходи из буџета;
- 8) Образац 6 – Средства за посебне намене;
- 9) Образац 7 – Нето добит;
- 10) Образац 8 – Кредитна задуженост;
- 11) Образац 9 – Готовински еквиваленти и готовина;
- 12) Образац 10 – Извештај о инвестицијама;
- 13) Образац 11 – Бруто потраживања јавног предузећа за дате кредите и зајмове, продате производе, робу и услуге и дате авансе, и друга потраживања;
- 14) Образац 12 – Извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности из програма пословања.

Према **члану 3.** Правилника, наведени обрасци из претходног члана попуњавају се **кумулятивно**, са почетком календарске године, и то за следећи период:

1. од 1. јануара до 31. марта;
2. од 1. јануара до 30. јуна;

САСТАВЉАЊЕ И ДОСТАВЉАЊЕ ТРОМЕСЕЧНИХ ПЕРИОДИЧНИХ ИЗВЕШТАЈА О ИЗВРШЕЊУ БУЏЕТА, ОДНОСНО ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ЗА ПЕРИОД ЈАНУАР–ДЕЦЕМБАР 2016. ГОДИНЕ

Сходно члану 8. *Уредбе о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 и 12/2006,* у даљем тексту: Уредба) прописана је обавеза тромесечног састављања и достављања периодичног извештаја о извршењу буџета, односно финансијског плана (даље: периодични извештај), као и консолидација података из тих извештаја. Обавеза састављања и достављања периодичних извештаја односи се на:

- директне и индиректне кориснике буџета Републике Србије;
- директне и индиректне кориснике буџета територијалних аутономија и локалних самоуправа;
- Републички фонд за здравствено осигурање (даље: РФЗО) и његове кориснике; и
- организације обавезног социјалног осигурања (даље: ООСО).

Састављање и достављање периодичних извештаја врши се у циљу планирања и контроле извршења буџета, односно финансијског плана за посматрани период.

1. Рокови за достављање периодичних извештаја

Поменути члан 8. Уредбе прописао је и рокове до којих се морају саставити и доставити периодични извештаји о извршењу буџета односно финансијског плана.

Крајњи рокови и лица којима се достављају периодични извештаји према врстама обвезника дати су у табеларном прегледу који следи.

Обвезник састављања извештаја	Лице коме се доставља извештај	Рок у 2017.
Индиректни КБС	директном КБС, у чијој су надлежности	до 10. јануара
Корисници средстава РФЗО-а	РФЗО	
Директни КБС буџета РС који у својој надлежности немају индиректне кориснике	Управи за трезор	до 20. јануара
Директни КБС буџета РС који у својој надлежности имају индиректне кориснике (консолидовани)		
ООСО		
РФЗО (консолидовани)		
Директни КБС буџета локалне власти	органу надлежном за послове финансија	

2. Састављање и подношење периодичних извештаја

Подзаконски акт Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон и 103/2015) који прописује састављање и достављање финансијских извештаја је *Правилник о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС”, бр. 18/2015 – у даљем тексту: Правилник о финансијским извештајима)*. Њиме је прописан начин припреме, састављања и подношења финансијских извештаја директних и индиректних корисника буџетских средстава, организација за обавезно социјално осигурање и њихових корисника, буџетских фондова Републике Србије и локалне власти, као и садржина образаца за финансијске извештаје, у које спадају и периодични финансијски извештаји.

НОВИ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН ПРИХОДА ОД ИЗДАВАЊА НЕПОКРЕТНОСТИ У ЗАКУП ИЛИ ПОДЗАКУП – ОД 1. ЈАНУАРА 2017. ГОДИНЕ

Од 1. јануара 2017. године почиње примена одредаба од 65а до 65г Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/2001... и 112/2015, у даљем тексту: Закон), у којима се утврђује нови порески третман прихода од издавања непокретности, и то конкретно:

1) до 31.12. 2016. године приходи од издавања сопствених непокретности опорезовали су се као приход од капитала, а

2) од 1. 1. 2017. године приходи од издавања сопствених непокретности сматраће се приходом од непокретности.

Погледајмо у наставку како се од 1. јануара 2017. године порески третира приход од издавања у закуп или у подзакуп непокретности.

Непокретности и приход од непокретности

Као што смо рекли, од 1. јануара 2017. године приходи које физичко лице оствари издавањем у закуп или подзакуп непокретности сматраће се приходима од непокретности.

То такође значи да се од 1. јануара 2017. године приход од издавања сопствене непокретности искључује из прихода на које се плаћао порез на приходе од капитала (31.12. 2016. године), приход од издавања непокретности у подзакуп искључује се из других прихода, а сви се они порески укључују у приходе од непокретности.

Приходом од непокретности, са становишта Закона, сматрају се приходи које обвезник оствари издавањем у закуп непокретности. Тај приход је заправо **остварена закупнина** у коју се урачунава и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавезао купац, осим обавеза плаћања трошкова насталих током закупа, који зависе од обима потрошње купца (нпр. електричне енергије, телефона и слично). Изузетно, приходи које од издавања непокретности оствари предузетник који обавља делатност издавања непокретности опорезују се као приход од самосталне делатности.

Непокретностима по основу чијег издавања се остварује приход од издавања, у смислу Закона, сматрају се:

- земљиште;
- стамбене, пословне и друге зграде;
- станови, пословне просторије, гараже и други надземни и подземни грађевински објекти, односно њихови делови.

Порески третман прихода од издавања непокретности

Као што смо рекли, од 1. 1. 2017. године приход од издавања у закуп непокретности сматра се приходом од непокретности, а **обвезник пореза** на овај приход је физичко лице (**у нашим примерима: резидент**) које издавањем у закуп или подзакуп непокретности, на пример правном лицу, оствари приходе по том основу. При томе имамо у виду да физичка лица која су власници или сувласници, или купци непокретне имовине, могу по посебном уговору ту имовину да дају у закуп односно подзакуп другом физичком лицу или правном лицу, или предузетнику. Обвезником се не сматра предузетник који непокретности издаје у закуп или подзакуп у оквиру обављања регистроване самосталне делатности.

Опорезив приход од непокретности чини **брuto приход** – износ остварене закупнине – у коју се урачунава и вредност свих извршених обавеза и услуга на које се обавезао купац, осим обавеза плаћања трошкова насталих током закупа, који зависе од обима потрошње купца (електричне енергије, телефона и слично) – умањен за нормиране трошкове у висини од 25% (члан 65в Закона). **Изузетно**, код утврђивања опорезивог прихода од непокретности оствареног по основу изнајмљивања станова, соба и постеља путницима и туристима за које је плаћена боравишна такса, нормирани трошкови се признају у висини од 50% од бруто прихода.

УТВРЂИВАЊЕ ВИСИНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД У НАДЗОРНИМ ОДБОРИМА ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА – ПРЕМА НОВОЈ ОДЛУЦИ ВЛАДЕ

Уводне напомене

Према одредбама Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, број 15/2016, у даљем тексту: Закон), **надзорни одбор је орган јавног предузећа**. Ако је оснивач јавног предузећа Република Србија, надзорни одбор има пет чланова, од којих је један председник, а ако је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, надзорни одбор има три члана, од којих је један председник.

Надзорни одбор јавних предузећа је битан орган јер доноси годишње, трогодишње, дугорочне и средњорочне планове пословне стратегије и развоја, усваја извештаје о степену реализације програма пословања, усваја финансијске извештаје и одлуке о расподели добити, односно покрићу губитка, закључује уговор о раду са директором и надзире његов рад, доноси статут и одлучује о статусним променама. За овако обиман и одговоран **рад у надзорном одбору Закон у члану 23. предвиђа да председник и чланови надзорног одбора имају право на одговарајућу накнаду. Према ставу 2. овог члана**, висину ове накнаде, односно критеријуме и мерила за њено утврђивање одређује Влада.

На основу овог законског овлашћења **Влада је донела ОДЛУКУ о критеријумима и мерилима за утврђивање висине накнаде за рад у надзорним одборима јавних предузећа**, која је објављена у „Службеном гласнику РС”, број 102/2016 од 20. 12. 2016. године, а ступила је на снагу 28. 12. 2016. године (у даљем тексту: Одлука). Одлуком се одређују критеријуми и мерила за утврђивање висине накнаде за рад председника и чланова надзорног одбора јавног предузећа, чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе.

Подсећамо да је, у смислу Закона (члан 3), јавно предузеће оно предузеће које обавља делатност од општег интереса, а које оснива Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе (**у даљем тексту: јавно предузеће**).

Висина накнаде председника и чланова надзорног одбора јавних предузећа

Према ставу 2. Одлуке:

1) износ нето накнаде за рад председника и чланова у надзорном одбору јавног предузећа (у даљем тексту: накнада) не може бити виша од просечне зараде по запосленом, без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу, у години која претходи календарској години, за годину за коју се одређује висина накнаде;

2) накнада председника надзорног одбора јавног предузећа не може бити виша од износа из тачке 1) увећаног за 20%.

Према допунским одредбама у тачки 3. Одлуке, мерила за одређивање накнаде су:

- 1) испуњеност задатака и послова надзорног одбора у складу са законом и другим актима;
- 2) финансијско стање јавног предузећа.

Према томе, **висина нето накнаде чланова надзорног одбора у 2017. години одређује се према просечној заради по запосленом, без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу 2016. године**. Пошто је, према Саопштењу Републичког завода за статистику број 284, од 25. 10. 2016. године, **просечна зарада без пореза и доприноса исплаћена у септембру 2016. године у Републици Србији износила 46.558 динара, сходно Одлуци:**

1) нето накнада члановима надзорног одбора јавних предузећа у 2017. години не може бити виша од 46.558 динара;

2) нето накнада председника надзорног одбора јавног предузећа не може бити виша од 55.867 динара (46.558 динара увећано за 20%).

Како је Одлука утврдила, ово су највиши износи накнада, а стварно примање председника и чланова надзорног одбора зависиће од испуњености задатака и послова надзорног одбора, у складу са законом и другим актима, и од финансијског стања јавног предузећа.

ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДЕ О ПЛАЋЕНОМ ПОРЕЗУ ПО ОДБИТКУ ЗА 2016. ГОДИНУ

Према члану 41. став 11. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/2002... и 112/2015, у даљем тексту: Закон), порески обвезник, односно порески платаци (правно лице, предузетник или физичко лице) дужан је да лицу за које је платио порез по одбитку **најкасније до 31. јануара 2017. године** изда потврду која садржи податке о плаћеном порезу по одбитку за 2016. годину. При томе, исплатилац прихода има обавезу да лицу за које је платио порез по одбитку достави потврду о плаћеном порезу по одбитку за 2016. годину **на образцу ППП-ПО**, који је прописан Правилником о пореској пријави за порез по одбитку („Службени гласник РС”, бр. 74/2013, 108/2013, 66/2014, 71/2014 – исправка и 14/2016, даљем тексту: Правилник). У овај образац се уносе подаци о исплаћеним приходима и плаћеном порезу по одбитку, извршеним у периоду од 1. 1. 2016. године до 31.12. 2016. године, без обзира на који претходни период се исплата односи. Под изразом **„порез по одбитку”** подразумевају се плаћен порез на доходак грађана и плаћени доприноси за обавезно социјално осигурање. За приходе за које је прописима утврђен неопорезиви износ (на пример, превоз на посао, дневнице и сл.) подаци се уносе ако су исплаћени изнад тог неопорезивог износа, односно у Образац ППП-ПО уноси се износ на који је плаћен порез по одбитку.

Потврда која се даје физичком лицу омогућава му да види колико је у 2016. години платио пореза и доприноса из прихода које је остварио. Такође, потврда ће лицу које оствари опорезив приход већи од износа на који ће се за 2016. годину плаћати годишњи порез на доходак грађана, служити код подношења годишње пореске пријаве за утврђивање годишњег пореза.

Подаци који се уносе у пореску пријаву

Према члану 17. Правилника, Образац ППП-ПО састоји се из три дела, и то:

1. Подаци о исплатиоцу прихода;
2. Подаци о примаоцу прихода;
3. Подаци о опорезивим приходима из којих је исплатилац обуставио и платио порезе и доприносе по одбитку.

– Подаци о пореском платцу – исплатиоцу прихода (први део Обрасца ППП-ПО)

У Образац ППП-ПО уносе се следећи подаци о исплатиоцу прихода:

- 1) Под редним бројем 1.1 Назив/Име и презиме исплатиоца – уписује се назив правног лица, односно име и презиме исплатиоца прихода;
- 2) Под редним бројем 1.2 Седиште/Пребивалиште исплатиоца – седиште, односно пребивалиште исплатиоца прихода;
- 3) Под редним бројем 1.3 ПИБ/ЈМБГ исплатиоца – порески идентификациони број, односно јединствени матични број грађана исплатиоца прихода;
- 4) Под редним бројем 1.4 Број – број под којим је потврду навео исплатилац прихода;
- 5) Под редним бројем 1.5 Датум издавања – датум издавања потврде од стране исплатиоца прихода.

– Подаци о примаоцима прихода (други део Обрасца ППП-ПО)

У део 2. Обрасца ППП-ПО уносе се следећи подаци о примаоцу прихода:

- 1) Под редним бројем 2.1 Име и презиме примаоца – име и презиме примаоца прихода;
- 2) Под редним бројем 2.2 Адреса – улица и број, пребивалиште, односно боравиште примаоца прихода;
- 3) Под редним бројем 2.3 Податак о идентификацији примаоца – јединствени матични број грађана примаоца прихода, а ако прималац прихода нема јединствени матични број грађана – број пасоша или број издегличке легитимације.

РАСПОРЕД РАДНОГ ВРЕМЕНА У 2017. ГОДИНИ

Према члану 51. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС”, број 24/2005, 61/2001, 54/2009, 32/2013 и 75/2014, у даљем тексту: Закон), пуно радно време износи 40 часова недељно, осим ако Законом није друкчије одређено. Закон не прописује дневни, месечни ни годишњи фонд часова рада, већ само недељни. То значи да је послодавцима препуштено да самостално, у зависности од потреба процеса и организације рада, изврше распоред радног времена у току радне недеље и на годишњем нивоу (члан 55. став 2. Закона). Режим радног времена код послодаваца може да се организује на један од следећа три начина у оквиру 40-часовног радног времена:

- 1) да се ради 5 дана у недељи (од понедељка до петка) по 8 сати, уз нерадне дане у суботу и недељу;
- 2) да се ради 5 дана у недељи (од понедељка до петка) по 7 сати и један дан у недељи (субота) по 5 сати;
- 3) да се ради 6 дана у недељи (од понедељка до суботе) по 6 сати и 40 минута.

У свим наведеним варијантама испуњава се законски услов да радна недеља траје 40 сати (пуно радно време), с тим што је различита прерасподела овог радног времена по радним данима.

Распоред радног времена у оквиру радне недеље утврђује послодавац. Радна недеља по правилу траје пет радних дана, а дневно радно време (почетак и завршетак), зависно од врсте и природе делатности послодавца, по правилу треба да износи осам часова. Међутим, послодавац може да одреди да радни дан траје и краће од 8 часова, нарочито када радна недеља траје шест радних дана.

У посебном случају, послодавац код кога се рад обавља у сменама, ноћу или кад природа посла и организација рада то захтевају, радну недељу и распоред радног времена може да организује на други начин.

Према томе, Закон утврђује дужину само недељног радног времена, а оставља послодавцу да у зависности од потребе процеса и организације рада, изврши распоред радног времена у току недеље. Ако је код послодавца утврђено да пуно радно време износи 40 часова недељно и да радни дан траје 8 часова (од понедељка до петка), субота није радни дан. Код послодавца код кога се рад обавља у сменама, ноћу или кад природа посла и организација рада то захтевају, радна недеља може бити организована и другачије, на пример, да траје шест радних дана. То значи да послодавац може због потребе процеса рада да донесе одлуку да радна недеља траје шест радних дана у оквиру 40 часова недељно и у том случају субота је редован радни дан.

Карактеристике радног времена у сменском обављању послова

Послодавац код кога се рад обавља у сменама, ноћу или кад природа посла и организација рада то захтевају, радну недељу и распоред радног времена може да организује према сопственим потребама, на пример, да радна недеља траје шест радних дана, а особеност оваквог рада је што субота и недеља не морају бити запосленима у овом режиму радног времена дани одмора, већ то могу бити неки други дани у недељи, опет уз поштовање радне недеље од 40 часова рада. Стога је неопходно да се, за послодавце који имају запослене који раде у турнусима или по сменском распореду, у општем акту утврди који дан је, од дана у којима се не ради, одрађен по основу прерасподеле радног времена (аналогно суботи за раднике који не раде у турнусима), односно који је дан седмичног одмора (аналогно недељи за запослене који не раде у турнусима).

Треба подсетити на одредбу у члану 56. став 3. Закона, у којој се каже да пуно или непуно радно време запосленог, код послодавца код кога је рад организован у сменама или то захтева организација рада, не мора бити распоређено једнако по радним недељама, већ се утврђује као просечно недељно радно време на месечном нивоу. Послодавце, међутим, треба упозорити да запослени у оваквом 'радном режиму' може да ради најдуже 12 часова дневно, односно 48 часова недељно, укључујући и прековремени рад. У овом случају се, према томе, одустаје од редовног 40-часовног радног времена сваке радне недеље, али се то остварује као просечно 40-часовно недељно радно време на месечном нивоу. На пример, у току месеца се једне недеље ради 45 часова, друге 35 часова, треће 48 часова и четврте 32 часа, што даје просечно недељно радно време на месечном нивоу по часовима. Због оваквих ситуација у члану 51. став 1. Закона и стоји одредба да пуно радно време износи 40 часова недељно, **ако Законом није друкчије одређено.**

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА ПЕНЗИЈУ У 2017. ГОДИНИ

Услови за стицање права на пензију утврђени су одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 34/2003, 64/2004 – одлука УСРС, 84/2004 – др. закон, 85/2005, 101/2005 – др. закон, 63/2006 – одлука УСРС, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014 и 142/2014, у даљем тексту: Закон), а пошто се услови за пензионисање мењају по годинама, у наставку ћемо подсетити на одредбе Закона које се примењују на пензионисање у 2017. години.

1. Услови за старосну пензију у 2017. години

Према одредбама Закона, утврђени су услови за старосну пензију, али и за тзв. превремену старосну пензију.

Одредбом члана 19. Закона алтернативно су уређени услови према којима осигураник стиче право на старосну пензију:

- 1) кад наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања (важи за мушкарца и жену);
- 2) кад наврши 45 година стажа осигурања, без обзира на године живота (важи за мушкарца и жену).

Изузетно од наведеног, сходно члану 19а Закона, **осигураник жена** која наврши најмање 15 година стажа осигурања стиче право на старосну пензију у **2017. години – кад наврши 61 годину и шест месеци живота.**

Ово су уједно и једина мерила одласка у пензију у Закону која су на снази у 2017. години.

Услови у погледу година старости и стажа осигурања су кумулативни, што значи да је за стицање права на старосну пензију потребно да осигураник испуњава оба наведена услова (и у погледу стажа и у погледу навршених година живота).

Пошто се у овим одредбама помиње стаж осигурања, подећамо да се **у стаж осигурања** рачуна време које је осигураник провео на раду, по основу кога је био обавезно осигуран, и за које је уплаћен допринос за пензијско и инвалидско осигурање, укључујући и време које је осигураник провео у својству војног осигураника.

2. Услови за пензију осигураника којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем

Посебни услови за стицање права на пензију у 2017. години важе за запослене који раде на нарочито тешким, опасним и за здравље штетним пословима, на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем (тзв. бенефицирани стаж). Сходно члану 20. Закона, запосленом који је на радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем навршио најмање 2/3 од укупно навршеног стажа осигурања, старосна граница за стицање права на старосну пензију, утврђена у члану 19. тачка 1) Закона (навршених 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања), снижава се зависно од степена увећања стажа за по једну годину, и то:

- 1) за сваких пет година проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци;
- 2) за сваке четири године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 15 месеци;
- 3) за сваке три године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 16 месеци;
- 4) за сваку једну годину и шест месеци проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци.

Ст. 2. и 3. истог члана Закона прописано је да се наведена старосна граница може снижавати највише до 55 година живота, а изузетно се старосна граница за осигуранике који раде на пословима на којима се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци, може снижавати највише до 50 година живота.

ИЗБЕГАВАЊЕ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА АУТОРСКИХ НАКНАДА

Уводне напомене

Ауторске накнаде су накнаде за коришћење или за право коришћења ауторског права интелектуалне и индустријске својине, односно накнаде за коришћење или за право коришћења патената, ауторских и сличних права (у даљем тексту: ауторске накнаде).

Ауторске накнаде подлежу међународном двоструком опорезивању јер се након опорезивања у земљи извора, опорезују и у земљи резидентности примаоца тих накнада. Овакво опорезивање има неповољно дејство на трансфер ауторских права, патената и техничких унапређења, односно на трансфер технологије, што дестимулативно утиче на међународне економске односе и међународни развој. Због тога су све земље веома заинтересоване да елиминирају овај проблем који представља пореску баријеру, и то како путем унилатералних мера предвиђених домаћим законодавством, тако и путем закључења билатералних уговора о избегавању двоструког опорезивања (у даљем тексту: УОИДО), који искуствено представљају најефикаснији инструмент за елиминисање проблема двоструког опорезивања уопште, као и ауторских накнада.

Порески третман ауторских накнада у конкретним УОИДО између Републике Србије и других земаља

Пореске стопе које земља извора може применити приликом исплате ауторских накнада

Земља	Стопа пореза по одбитку од бруто износа ауторских накнада ¹
Азербејџан	10
Албанија	10
Аустрија	5/10
Белгија	10
Белорусија	10
Босна и Херцеговина	10
Бугарска	10
В. Британија и Северна Ирска	10
Вијетнам	10
Грузија	10
Грчка	10
Данска	10
Египат	15
Естонија	5/10
Индија	10
Иран	10
Ирска	5/10
Италија	10
Јерменија	8
Казахстан	10
Канада	10

¹ Стопа пореза по одбитку која не може бити већа од 5 одсто од бруто износа ауторских накнада важи за интелектуалну својину (илањања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења ауторској права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскојске филмове и филмове или шраке за телевизију или радио), а стопа од 10 одсто од бруто износа ауторских накнада важи за индустријску својину (илањања било које врсте која су примљена као накнада за коришћење или за право коришћења патентног знака, нацрта или модела, плана, техничке формуле или конструкције или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме (осим УОИДО са Хрватском) или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства).

Напомињемо, да се накнада за лиценцу за софтвер само, у УОИДО са Естонијом, Ирском, Чешком Републиком и Шпанијом опорезује стопом пореза по одбитку од 10 одсто од бруто износа ауторских накнада.

УТВРЂИВАЊЕ И ЕВИДЕНТИРАЊЕ КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА И ОТВАРАЊЕ И УКИДАЊЕ ПОДРАЧУНА

– Утврђивање списка корисника јавних средстава на крају буџетске 2016. године

Увод

Корисници јавних средстава своје пословање обављају преко подрачуна на којима се воде Средства за редовно пословање, подрачуна на којима се воде сопствени приходи и средства из других извора, при чему:

- 1) на подрачунима за редовно пословање воде се новчана средства у складу са буџетом Републике Србије;
- 2) на подрачунима сопствених прихода и других средстава воде се средства корисника буџета Републике Србије, која се остварују у складу са законом.

Новчана средства са подрачуна за редовно пословање не могу се преносити на подрачуне сопствених прихода и подрачуне других средстава корисника буџета.

У складу са Правилником о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и начину за отварање и укидање подрачуна код Управе за трезор („Сл. гласник РС”, бр. 113/2013, 8/2014 и 24/2016 године, у даљем тексту: Правилник), прописује се начин утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава, који су укључени и који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора, и вођења евиденције правних лица корисника буџетских средстава, које води Министарство финансија – Управа за трезор (у даљем тексту: Управа), као и услови и начин за отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна трезора код Управе. На основу података из ове евиденције утврђује се списак корисника јавних средстава, који посебним актом доноси министар надлежан за послове финансија.

У складу са ставом 1. члан 8. Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС”, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – исправка, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – други закони и 103/2015), министар посебним актом, на основу предлога Управе за трезор, утврђује списак корисника јавних средстава у оквиру којег су посебно евидентирани директни и индиректни корисници средстава буџета Републике Србије, односно буџета локалне власти, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање, јавне агенције, организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама или су контролисане од стране државе, као и други корисници јавних средстава који су укључени у систем консолидованог рачуна трезора, на основу података Агенције за привредне регистре, односно одговарајућег регистра, као и корисници јавних средстава који нису укључени у систем консолидованог рачуна трезора а припадају јавном сектору. У складу са чланом 8. став 4. Закона о буџетском систему, републички орган надлежан за послове статистике, у сарадњи са Министарством финансија, до 31. децембра 2016. године утврђује списак буџетских и ванбуџетских корисника јавних средстава који припадају сектору општег нивоа државе, и чији ће се подаци користити за потребе статистичког извештавања о фискалној позицији државе у 2017. години.

Списак корисника јавних средстава утврђује се на основу међународно признатих стандарда.

Посебно треба нагласити да Министарство финансија доставља директним корисницима буџета Републике (министарствима) списак корисника из њихове надлежности на потврду, са стањем на дан 31. 12. 2016. године, све у циљу законитог и наменског трошења средстава која су планирана у буџету за 2017. годину. По добијеним повратним подацима, Министарство финансија обједињава податке и доставља их републичком органу надлежном за послове статистике. Списак корисника јавних средстава се објављује на дан 31. 12. текуће године, у „Службеном гласнику Републике Србије”.

1. КОРИСНИЦИ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА

У складу са одредбама члана 2. став 1. Правилника **утврђују се корисници јавних средстава и тип (ознака типа)** за потребе праћења и сагледавања наменског коришћења средстава, према следећем:

КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ И ДРУГИХ ОБАВЕЗА ЗА ЈАНУАР 2017. г.

Р. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе
Обавезе по основу Закона о акцизама		
1.	Уплата акцизе обрачунате за период 16–30. децембра 2016. године	16*. 1. 2017.
2.	Подношење обрасца ПП ОАЕЛ и уплата обрачунате акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу за децембар 2016. године	16*. 1. 2017.
3.	Достављање Обрасца АМ-Ц – Квартални извештај произвођача, односно увозника цигарета о преузетим, утрошеним и враћеним контролним акцизним маркицама за цигарете за период од 1. 10. до 31. 12. 2016.	16*. 1. 2017.
4.	Достављање Обрасца АМ-А – Квартални извештај произвођача, односно увозника алкохолног пића о преузетим, утрошеним и враћеним контролним акцизним маркицама за алкохолна пића за период од 1. 10 до 31. 12. 2016.	16*. 1. 2017.
5.	Подношење образаца ПП ОАК и ПП ТОА и уплата разлике обрачунате акцизе и камате за четврти тромесечни обрачун акцизе	20. 1. 2017.
6.	Подношење захтева за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности набављене за грејање (по истеку месеца) – Образац РЕФ-Г	20. 1. 2017.
7.	Подношење захтева за рефакцију акцизе за деривате нафте и биогорива, који се као моторно гориво користе за транспортне сврхе за превоз лица и ствари (по истеку квартала) – Образац РЕФ-Т	20. 1. 2017.
8.	Подношење захтева за рефакцију акцизе за деривате нафте за погон бродова за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају (по истеку квартала) – Образац РЕФ-БП	20. 1. 2017.
9.	Подношење захтева за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности, који се користе за производњу електричне и топлотне енергије (по истеку квартала) – Образац РЕФ-ЕТЕ	20. 1. 2017.
10.	Подношење захтева за рефакцију акцизе за деривате нафте који се користе у индустријске сврхе (по истеку квартала) – Образац РЕФ-И	20. 1. 2017.
11.	Уплата акцизе обрачунате за период 01–15. јануара 2017. године	31. 1. 2017.
Обавезе по основу Закона о ПДВ-у		
1.	Подношење ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране лица која нису обвезници ПДВ-а (порески дужник из члана 10. и члана 44. став 3. Закона) по основу насталих обавеза у децембру 2016. године	10. 1. 2017.
2.	Подношење ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и обвезника из члана 36а Закона – по основу насталих обавеза у децембру 2016. године	16*. 1. 2017.
3.	Подношење ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а који имају тромесечни порески период – по основу насталих обавеза у последњем кварталу 2016. године	16*. 1. 2017.

НОВЕ ОСНОВИЦЕ ЗА ОБРАЧУН ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

Почев од плате за децембар 2016. године, плате запослених у:

- 1) основном и средњем образовању и ученичком стандарду, које се финансирају из буџета** обрачунаваће се и исплаћивати по основици која износи – **нето 2.610,73 динара**, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање;
- 2) високом и вишем образовању и студентском стандарду које се финансирају из буџета** обрачунаваће се и исплаћивати по основици која износи – **нето 2.488,05 динара**, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање;
- 3) научно-истраживачкој делатности – истраживачима** (осим истраживачима који имају радни однос заснован на факултету) **и помоћном особљу које се финансирају из буџета**, повећаће се за **5%**;
- 4) здравственој и социјалној заштити**, обрачунаваће се и исплаћивати по основици која износи – **нето 2.561,23 динара**, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање;
- 5) предшколском образовању**, могу се обрачунавати и исплаћивати по основици која може да износи – **нето 2.610,73 динара**, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање;
- 6) установама културе чији је оснивач Република** обрачунаваће се и исплаћивати по основици која износи – **нето 2.512,45 динара**, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање;
- 7) установама културе, чији је оснивач локална власт**, могу се обрачунавати и исплаћивати по основици која може да износи – **нето 2.512,45 динара**, са припадајућим порезом и доприносима за социјално осигурање.

Закључак Владе 05 Број: 121-12361/2016 од 23. децембра 2016. године

* * *

ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКТА

Износ личних примања запослених према Закону о раду и њихов порески третман – на основу просечне зараде у Републици у месецу новембру 2016. године од 63.061 динар

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
НАКНАДА ТРОШКОВА ПОГРЕБНИХ УСЛУГА запосленом у случају смрти брачног друга и деце, члановима уже породице у случају смрти запосленог	Према члану 119. тач. 2) Закона о раду, послодавац је обавезан на ове исплате до висине трошкова погребних услуга, а према приложеним рачунима	За запосленог и члана његове породице не опорезује се до 64.162 дин.
СОЛИДАРНА ПОМОЋ породици у случају смрти пензионисаног радника	Исплаћује се у складу са општим актом и уговором о раду	Неопорезиво до 64.162 дин.
ОТПРЕМНИНА КОД ОДЛАСКА У ПЕНЗИЈУ	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (тренутно, $63.061 \times 2 = 126.122$)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку ($2 \times 63.061 = 126.122$ дин.)
ЈУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 18.331 дин. годишње
НАКНАДА ТРОШКОВА ПРЕВОЗА ДО ПОСЛА И ПОВРАТКА СА ПОСЛА	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.666 дин.
ДНЕВНИЦА ЗА СЛУЖБЕНО ПУТОВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВО	У висини утврђеној општим актом послодавца (члан 118. тачка 3. Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл.гласник РС”, 86/07, 84/2014 и 84/2015), а највише до 15 евра, док је за субјекте ван јавног сектора неопорезиво до 50 евра
ДНЕВНИЦА ЗА СЛУЖБЕНО ПУТОВАЊЕ У ЗЕМЉИ	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопорезиво до 2.201 дин. по дневници

УКРАТКО...

Додајемо – уз наш чланак о распореду радног времена у 2017. години – да Законом о раду није посебно уређено питање радног времена запосленог за време службеног пута. Наиме, запосленом на службеном путу по правилу се рачуна и евидентира редовно радно време (8 часова) ако је службени пут трајао једнако или дуже од редовног радног времена запосленог, без обзира на то колико је ефективно радио за време службеног пута. Изузетно, запосленом који је на службеном путу ефективно радио дуже од пуног радног времена, такав рад се посебно евидентира и рачуна као рад у прерасподели радног времена или као прековремени рад у зависности од конкретног случаја, односно од тога да ли је време проведено на ефективном раду дужем од пуног радног времена унапред планирано или се ради о изненадном и непланираном послу. Остало време проведено на службеном путу преко редовног (пуног) радног времена, а које је проведено у путовању, одмору и др., не рачуна се у радно време, односно прековремени рад или прерасподелу радног времена.

Подсећамо – Законом о раду утврђено је право запосленог на накнаду трошкова за исхрану у току рада, али није утврђена минимална висина овог права. Ово значи да се Закон о раду не може непосредно примењивати и да накнада трошкова за исхрану у току рада (тзв. топли оброк) мора да се уреди општим актом и уговором о раду.

Од измена Закона о раду (29. 7. 2014. године) послодавци не морају запосленима да накнађују наведене трошкове уколико обезбеде исхрану у току рада на други начин: у сопственом ресторану или другом ресторану, обезбеде вредносне бонове за куповину хране у другим објектима и сл. У том случају послодавац не надокнађује трошкове запосленом за исхрану у току рада, јер их запослени нема (на пример, исхрана је обезбеђена у ресторану или кроз вредносне бонове). Међутим, како накнада трошкова за исхрану у току рада има карактер зараде, послодавац ће и у том случају висину трошкова морати да изрази у новцу, с обзиром на карактер ове накнаде трошкова.

Прецизирамо – по основу законске заштите од отказа, за време трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, послодавац не може запосленом да откаже уговор о раду. Осим овог правила из члана 187, Закон о раду нема других одредби које спречавају послодавца да запосленом откаже уговор о раду у случају када исти одсуствује са рада због привремене спречености за рад. На овај начин законодавац је желео да несавесном запосленом ускрати могућност да „отварањем боловања” избегне евентуални отказ уговора о раду, проузрокован његовом кривицом или проглашењем за технолошки вишак.

Према томе, Закон о раду ниједном својом одредбом није предвидео заштиту запосленог који одсуствује са рада због привремене спречености за рад (боловање) од отказа уговора о раду, па се може закључити да запослени може да добије отказ уговора о раду од стране послодавца за време „обичног” боловања.

Најављујемо – да ће 2017. године бити спроведена озбиљна реформа система социјалне заштите. **Биће донет нови Закон о финансијској подршци породици са децом, са циљем повећања броја жена које ће имати право на породилску накнаду. Такође ће бити донети и Закон о социјалној заштити, који ће јасно уредити правила функционисања, али и увести радну активацију људима који су у стању социјалне искључености, како би радом променили свој положај.**

Најављујемо такође – Закон о јавним набавкама у 2017. години иде на још једну, фину дораду. Реч је о планираном усклађивању са европским законодавством. Ипак, измене Закона неће донети значајне промене. Реч је само о новој терминологији. У извештају Европске комисије се јасно види да је Србија по питању јавних набавки добро радила, због чега је и отворено Поглавље 5.

* * *

ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

ИНГ-ПРО

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ЧЕТВРТ ВЕКА С ВАМА

ИНГ-ПРО

www.propisi.net